

Izhaja
dvakrat na mesec
ter stane za vse
leto 1 K 60 vin.,
za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati
blagovolijo naj se
poslati upravništvu
„Rodoljuba“ v Lju-
bljani, vsi spisi in
dopisi pa uredni-
štvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za označila
plačuje se od stiri-
stopne petit-vrste
16 vin. če se enkrat
tiska; 24 vin. če
se 2krat, in 30 vin.
če se 3krat ali več-
krat tiska.

Pisma izvolijo naj
se frankirati.
Rokopisi se ne
vračajo.

17. štev.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1903.

XIII. leto.

Šuklje strelja.

Vsakdo je gospodar svoje volje samo toliko časa, dokler ne postane suženj svojih želja. To se vidi tudi na dvornem svetniku Šukljetu. Postal je suženj svojih želja, svojih strastij in svojih ambicij v toliki meri, da je zatajil vso svojo politično preteklost, zavrgel ideale svoje mladosti in pohodil načela, ki jih je zastopal v javnosti skoro četrto stoletja, za katera je delal in časih tudi trpel. In sedaj se čudi in se jezi, da je to svojo apostazijo poplačal s svojo osebno reputacijo.

Korak, ki ga je storil Šuklje, ni bil nevaren in utegne biti zanj koristen. Klerikalizem je že danes v Avstriji „trumpf“ in prihodnost mu obeta še veliko več. Kaj čuda torej, če je Šuklje presedlal, saj je očitno, da narodno napredna stranka tudi pri najboljši volji ne more izpolniti njegovih ambicij.

Nagibi, ki so provzročili Šukljeto apostazijo, so jasni ko beli dan in Šuklje jih z vsemi tiradami svoje zgovornosti ne zatemi. Ko bi bil Šuklje zapustil prapor narodno-napredne stranke, ko bi bil stopil pred slov. javnost in apeliral na narod, bi vsakdo moral reči, da je postopal značajno in pogumno, kakor mož, ki ima res prepričanje. Šuklje pa se je odločil za boljše del pogumnosti, saj sentimentalni ni bil nikdar; v svoji prebrisanosti — in prebrisanost je mati breznačajnosti — je brez težave spoznal, da bi apel na narod ne imel zanj ugodnega uspeha in zato je kratko malo preskočil v tabor svojih smrtnih sovražnikov.

In žalostno je videti, kake opravke so mu poverili njegovi prijatelji. Zdaj mora celo dokazovati pogubnost politike dr. Ivana Tavčarja, tiste politike, ki v bistvu skoro ni družega, nego nadaljevanje Šukljeto politike, le da osebne koristi in vladne želje nimajo danes nanjo nikakega vpliva. Trdo delo je to, a klerikalci so je poverili Šukljetu bržčas za to, ker ima Šuklje poseben dar za taka dokazovanja. Šuklje je namreč že obilnokrat posvedočil, da dokaže vse, kar je ravno treba dokazati. Svoj čas je na isti način dokazal, da bo vinska klavzula prava sreča za vinogradnike, dokazal je, da bi slovenske srednje šole in vseučilišče bile pogubne, dokazal je, da bi Belo krajino rešila ravno taka železnica, kakor jo potrebuje dr. Gorjany — ali torej ni kakor rojen za to, da dokaže sedaj pogubnost dr. Tavčarjeve politike?

Kadar bo Šukljeto dokazovanje končano, je denemo na kritično rešeto, za sedaj pa privoščimo klerikalcem redek užitek, ki jim ga prinese Šukljejevo streljanje, in se hočemo pomuditi samo pri onem delu Šukljeto, v „Slovenca“ priobčenega članka, kjer govori dvorni svetnik s Kamna o uspehih svojega poslančevanja.

Šukljeta je hudo spekle, da smo ga

karakterizirali kot patetika banalnosti in kakor kak razburjen filister je hitel naštetih svoje zasluge za deželno gospodarstvo, zasluge, katerih mu nihče ni odrekal in katere cenimo po njihovi vrednosti — brez zadržka in brez zavisti.

Šuklje je bil pri stavbi slovenskega narodnega doma spreten kamnosek, vloge arhitekta pa ne igra on in je ni nikdar igral, pač pa je včasih še delo zaviral. Imel je pač priliko, da postane duševni voditelj na naprednem in narodnem stališču stoječega slovenstva, ki zida ta dom, ali ostal je po svoji lastni krivdi vedno samo dober, dostikrat pa tudi nagajiv polir.

Šukljejevo zaletavanje v dr. Tavčarja naredi tak utis, kakor če zabavlja kak starejši gospod iz vojnega ministrstva, ki je 30 let pridno reševal akte, na kakega tovariša, ki je sicer rešil malo manj aktov, pač pa vežbal armado in jo srečno vodil v nevarnih bitkah do zmage. Ne bomo pisali o delih in o zaslugah dr. Tavčarja, ali eno lahko rečemo, da je bil dr. Tavčar vedno na svojem mestu, da se ni ustrašil nobenega boja ne z zunanjimi ne domačimi sovražniki slovenskega naroda, da je bil vedno neustrašen branitelj slovenskih koristi, zanesljiv čuvár slovenskih interesov, vesten pripravljalec lepše prihodnosti slovenstva in požrtvovalen zaščitnik slovenskega narodnega duha. Vsa hvala Šukljeju, da je pomagal pri zboljšanju cestnega omrežja in podpiral barona Schwegla pri dolenski železnici, vse priznanje, da je dosegel naklado na žganje in postavil dež. gospodarstvo na dohodke, izvirajoče iz najžalostnejše strasti našega naroda — ali boji dr. Tavčarja z nemško birokracijo za ravnopravnost slovenskega naroda v šoli in v uradu, njegovi boji za narodne in politične ideale slovenstva, ki jih je vodil in jih vodi z Nemci in Rimci, tudi niso tako brezpomembni kakor bi jih Šuklje rad predstavljal, če graščak na Kamnu že neče vedeti za dr. Tavčarja drugo delovanje. Vsak napredek slovenstva se je dosegel z orožjem v roki, in če je dr. Tavčar tisti, ki za narodno-napredno stranko suče meč, ni to menda nič manj koristno delo, kakor spopolnjevanje cestnega omrežja in obdavčenje žganjepitja, samo da zahteva nekoliko več truda in nekoliko več žrtev.

Dvorni svetnik Šuklje — pred tremi leti še fosilen liberalec brez vpliva in ugleda, danes pa po milosti „Slovenca“ krepka politična individualnost — je pri pobožnostnih štrapacah, ki mu jih nalaga njegovo katoliško prepričanje, popolnoma izgubil tisto razsodnost, ki mu je včasih kazala, do katere meje sme iti v političnem življenju. S tisto neprevdarno strastjo, ki je lastna samo političnim dezertjerjem, se je lotil boja zoper narodno-napredno stranko in morda živi v mislih, da se njemu posreči to, kar so od l. 1895.

poskušali vsi klerikalci in vsi brez uspeha.

V tem oziru pa živi Šuklje v veliki zmoti, to pa zategadelj, ker narodno-napredna stranka kakršna je danes, ni plod tujih vplivov, ni imitacija tujih strank kakor se sanja „Edinosti“, ampak reakcija resnično narodnomislečnih Slovencev proti navalom klerikalizma. Narodno-napredna stranka je produkt slovenskih javnih razmer in dokler bodo razmere take, kakršne so danes, tudi tej stranki ne bo konca.

Slovenski narod pa bo tudi v težkem vsakdanjem boju našel nekaj trenutkov, ko bo zbranega duha mogel pretehtati, kdo ima v tem velikem boju prav, ki ga bijemo na Slovenskem in ko izreče pravno sodbo, kdo je delal za blagor in čast slovenstva ali naprednjaki, ali pa „ubi bene ibi patria“ politiki.

Kdaj se skliče državni zbor?

Vsenemški poslanci so začeli na svojih shodih in po svojih glasilih zahtevati, naj se skliče čim preje državni zbor, v prvi vrsti zaradi naredb vojne ministra, vsled katere morajo ostati tretjeletniki še nadalje pod orožjem. Sicer pa smatrajo sploh vsi trezni politiki, da je naravnost preziranje parlamenta, ako se isti ne skliče ob tako važni priliki, kakor je položaj, ki je vsled ogrske krize nastal tudi v Avstriji. V resnici ustavna vlada bi bila morala to storiti iz lastnega nagiba, da bi se bile spremenile določbe vojnega zakona glede uvrščenja novincev. Zato bi ne bilo napačno, ako bi se tudi druge parlamentarne skupine oglasile s podobno zahtevo, kakor so se vsenemški državni in deželni poslanci, ki so poslali vojnemu ministru sledečo brzojavko: »Z ozirom na kričečo in trpko krivico, ki se je nadela prebivalstvu z Vašo naredbo, s katero ste odredili, da se pridrži v službi moštvo tretjega letnika, ki bi se moralo s 1. oktobrom odpustiti, nadalje z ozirom na velikansko gospodarsko škodo vsled tega, ker pomeni ta naredba za tisoče državljanov izgubo eksistence; končno z ozirom na splošno razburjenje in nevoljo, ki se je vsled tega lotilo prebivalstva, prosijo podpisani poslanci nujno, naj se ta naredba brez obotavljanja prekliče ter se odredi pravočasni odpust imenovanega moštva«.

Cela naredba sloni na preldogu posl. Chiarija, ki je pri razpravi o vojnem zakonu nasvetoval, naj bo sklicanje avstrijskih rekrutov odvisno od sklicanja ogrskih. Ogrji pa so tudi tu na boljem. Dočim se pri nas naredba ne tiče deželne brambe ter se bodo tudi nadomestni rezervisti polnoštevilno sklicali k osemtedenski vežbanju, se na Ogrskem tudi pri honvedu ne bodo sklicali rekrutje.

Dobrodušni Avstrijci dobimo potemtakem dvojno zaušnico.

Vstaja v Macedoniji.

Turška čaka oborožena na bolgarski meji. Ravnokar se je vstaja proglasila tudi v okraju Strumica tik bolgarske meje. Vodja je general Čončev. Ako pride tukaj do spopadov, je Bolgarska v nevarnosti. Prav lahko se zgodi, da bodo turške čete nena doma planile preko meje, da, mogoče je celo, da bodo poskusile se celo Sofije polastiti. Pri vsem tem dela bolgarska vlada na to, da gasi splošno razvnetje med prebivalstvom. Bolgarska armada je uzorna. Vojaštvo je dobro oboroženo, in kar je največ vredno, med njim vlada red in stroga disciplina. Vsi vojaki od generalov do prostaka so pripravljani, bojevati se za svobodo dežele do skrajnosti. Za to izborna armada pa stoji ljudstvo, v katerem je še v živem spominu nekdanja turška vlada. Med ljudstvom je še mnogo bivših bojevnikov za bolgarsko svobodo. Ako bo tedaj turška napovedala vojsko, vzdignili se bodo Bolgari kot eden mož. Na Bolgarskem bi bila to ljudska vojska. — V okraju Dibre (Monastir) so vse vasi požgane. — Poveljnik v Kirk Kilise, Vehbi paša, je odstavljen. Na njegovo mesto je prišel general Ismail-beg. — Pri Tirnovu so bile tri ponočne bitke. Nekaj manjših turških čet se pogreša. Vstaši so napadli tri mejne hiše ter jih zažgali. Izmed 29 mož se jih je rešilo samo devet. — Spremenjeni vozni red na orijentski železnici se je zopet preklical.

Domače in razne novice.

— Sinoda za ljubljansko škofijo. V šenklaški cerkvi imajo sedaj duhovniki »sinodo«. Menda je že sto let ni bilo in tudi sedaj je ni bilo čisto nič potreba. Toda škof jo je sklical bržkone, ker neče, da bi se ga smatralo za manj gorečega, kakor je njegov štajerski kolega. Zbralo se je kakih 350 duhovnikov. »Slovenec« je na to število jako ponosen, pa seveda ne pove, kako je škof toliko duhovnikov zbobnal na svojo sinodo. Način, na kateri je škof duhovnike prisilil, da so se udeležili sinode, je jasna priča, da je sinoda nepotrebna. Župniki, vsi brez izjeme, so se prisilili k udeležbi s tem, da jim je bilo obljubljen suspendiranje, če ne pridejo. Grožnja, da pride ob kruh, kdor se sinode ne udeleži, je seveda izdala. A treba je bilo tudi preskrbeti, da duhovniki ostanejo na sinodi, dokler se ne zaključi. Ko bi smeli duhovniki iti domov, bi jih še deset ne bilo ostalo. Toda nihče ne sme oditi. Kdor odide, zapade iz občenju iz katoliške cerkve! Samo s takim očitnim nasilstvom, s

takim strašnim terorizmom se je doseglo, da se sinoda vrši. Nas seveda ta sinoda čisto nič ne zanima in če smo ji posvetili nekoliko vrst, smo to le storili, da vidijo ljudje, kaka sredstva mora škof uporabljati, če hoče svojo duhovščino zbrati na cerkven shod. Sinoda se vrši v stolni cerkvi. Zbrani so bili sami slovenski duhovniki. Škof jim je hotel dati dober izgled, kako morajo zaničevati svoj materinski jezik, kajti imel je — latinski govor, dasi vendar ve, da je ogromna večina zborovalcev že davno pozabila semeniško latinščino. Saj se še kardinali v konklavi niso razumeli po latinski. In res so si duhovniki »pri Frincu« zaupno pripovedovali, da škofa niso razumeli. In kako naj bi tudi bilo drugače! Škofa še tedaj ni razumeli, kadar slovenski govori, kaj šele, kadar govori latinski. Za škofom je govoril neki »misijonar«. Škof jo je udaril po latinski, misijonar pa po — nemški. Govoril je tako tiho, da so ga razumeli samo tisti, ki so bili neposredno tik njega. Kaj je mož govoril, je brezpomembno, vprašamo samo: Čemu je bil potreben nemški govor na sinodi slovenskih duhovnikov? Če kaka gospodična pri kupovanju na trgu kako nemško besedo poklepeče, ker so jo v uršulinski šoli s silo tako navadili, tedaj izgublja »Slovenec« celo morje besedi — tak narodni škandal, kakor je nemški slavnostni govor na sinodi slovenskih duhovnikov, pa je seveda — zamolčal. Končno naj še omenimo, da so morali vsi navzočni duhovniki prisesti na »apostolsko vero«. Čemu to, saj so prisegli nanjo že tedaj, ko so postali mašniki. Kdor drži svojo prisego, pri tistem je bilo nepotrebno, ga siliti, da še enkrat priseže; kdor pa prve prisega ne drži, tisti se tudi za drugo ne bo menil, zlasti ker je ni storil prostovoljno, nego prisiljeno! Ali so se pa morda med duhovniki pojavila znamenja, ki obujajo sum, da se je med njimi začelo kako oddaljevanje od apostolske vere? Na Francoskem, v Ameriki in drugod so se že pojavila taka znamenja, glede naših duhovnikov pa mislimo, da so po krivici na takem sumu, že zato, ker so v teologiji veliko preslabo podkovani. Saj mora škof še za šmarnične pridige klicati nemške jezuvite, ker med vsemi slovenskimi duhovniki nima niti enega, ki bi bil zmožen za ta posel. In taka duhovščina naj bi se oddaljevala od apostolske vere, ko niti toliko znanja nima, da bi o verskih problemih, mogla javno govoriti. Gotovo ne! Prisega na apostolsko vero je bila po naši sodbi tako nepotrebna, kakor cela sinoda, bila je navadna ceremonija. Teh ceremonij pa mora biti dosti, da, celo preveč, kajti »pri Frincu« se je slišal izrek: »Ceremonije pa take, da mejduh ne vem, ali sem bil v cerkvi ali v framazonski loži.«

— **„Slomškova zveza“** je gotovo najklavnnejša vseh klavnih društev, kar so jih ustanovili klerikalci. Še člani »Slomškove zveze« se sramujejo, da pripadajo temu društvu in zato to prikrivajo in se ne udeležujejo njegovih shodov. Na zborovanju »Zaveze učiteljskih društev« prihaja na stotine učnih moči,

na letošnje zborovanje »Slomškove zveze« pa ni prišlo niti tucat učiteljev. To je žalostno, strašno žalostno in da je »Slovenca« grozno speklo, ko smo konstatirali to strašno blamažo, je več kakor naravno. Svoj žolc je izlil na g. Jelenca, ki pa je tako preklicano ošaben, da se zmeni zanje toliko, kakor za lanski sneg. Postavljati »Učit. Tovariša« in »Popotnika« v eno vrsto z glasilom »Slomškove zveze« pa nikakor ne gre. »Tovariša« in »Popotnika« v držuje učiteljstvo, glasilo »Slomškove zveze« pa »Katoliška tiskarna« in nekaj blagoslovljenecv. To je pa velik razloček, ki je pač na čast učiteljem, ne pa na čast Slomškarjem.

— **Za pogorelce v Vačah** je deželni odbor dovolil podpore 4000 K.

— **Subvencije.** Deželni odbor je za razne ljudskošolske zgradbe na deželi dovolil za tekoče leto znesek 12800 K iz dež. zaklada.

— **Lepega fajmoštra** imajo v Preddvoru nad Kranjem. Poroča se od tam: »V Potočah v Preddvorski fari je umrl gospodar Š., po domače pri Lukcu. Minulo nedeljo popoldne ob štirih se je imel vršiti na Preddvorskem pokopališču pogreb. Ko so prinesli mrliča že po četrti uri na določeni kraj, je bila jama šele na pol izkopana, o duhovniku pa ni bilo ne duha ne sluha. Mážnar je pričel kopati jamo v določeni vrsti, a župnik menda to ni bilo prav. Čez dalj časa se namreč prikaže naš fajmošter Jereb ter pove pokojnikovemu sinu, da mrlič ne more biti pokopan na kraju, ki je določen za bogatne in ne za reveže. Namignil je sinu, da bo le potem pokopal očeta, ako bo kaj plačal. Mladi Š. — tovarnarski delavec — je župniku par gorkih povedal in ga prav pošteno zavrnil na vprašanje, če je »socialdemokrat«. Šele, ko je sin izjavil, da bo prostor plačal, so jamo kopali naprej. Župnik se je vrnil v farovž, a ker ga celo večnost ni bilo nazaj, so se pogrebi začeli razhajati. Sledijo se je fajmoštru vendarle zljubilo priti in pri jami ostali so klicali odhajajočim: »Pojte nazaj, zdaj bo pogreb!« Ljudstvo je bilo razjarjeno nad takim oknjem, smilili so se občinstvu poposekovi svojci, ki so tarnali da za točta ni prostora niti na domačem pokopališču. Menda je župnik Jereb končno sam uvidel, kako brezsrčno je bilo njegovo obnašanje. Pravijo, da je mladega Š. prosil odpuščanja in da je pogreb opravil brezplačno. Če je le res!«

— **Idrijski sodrugi osamljeni.** V nedeljo se je završil veleznimiv boj med osrednjo jugoslovansko socialno-demokratsko organizacijo in med krajnim odborom v Idriji radi izdaje lista »Naprej«. Sklep, da ostane »Naprej«, se je storil z malo večino že v soboto, a v nedeljo je skušal na javnem shodu še jedenkrat odposlanec osrednjega odbora v Trstu, g. Kopač, pregovoriti idrijske sodruge, da se uklonijo in ne rušijo discipline. Sprva je britko tožil, da se ne vpošteva zaslužnih starejših sodrugov, da bodo to nasprotniki izkoriščali, da je le v slogi moč, govoril tudi o konkurzu itd. Odgovarjal mu je g. Kristan, ki noče biti minoriteta kakega Linhart, ter izpovedal svoje srce idrijskim sodrugom. Ko je videl Kopač, da je njegov poskus neuspešen, pričel je brati levite nepokornim idrijskim sodrugom, izključil jih iz stranke ter ošteval Kristana kot kakega šolarja. Rinaldo, ki je nekako v sredi, je pretakal krokodilove solze na tej neslogi med sodrugi. Kristan je ostal zmagaec. Socialistična stranka je razcepljena in idrijski sodrugi so osamljeni.

— **Ogenj.** Komaj se je bila Gorenja vas pri Ribnici po zadnjem ognju

popravila, že zopet je nastal ogenj. Da ni bilo ribniškega ognjegasnega društva in moštva železnice z ročno brizgalno s postajenačelnikom Lutmanom na čelu tako hitro na lieu mesta, da je bilo mogoče ogenj lokalizirati samo na goreči objekt, bi bila lahko nastala največja nesreča. Ravno tako je bilo tudi v Bukavici pri Ribnici, ko so vrli ognjegasci v malem času pogasili goreči kozolec ter tako odvrnili nevarnost od cele vasi. Tudi Dolenjevaščani so prišli k obem požarom primeroma zelo hitro, vendar jim ni bilo treba gasiti, ker je bilo že pogašeno. Vendar jim hvala lepa.

— **Samomor.** V kamnem vrhu v žužemberškem okraju se je dne 28. pr. m. obesil 53 letni barvarski pomočnik Fran Kočevar. Nesrečnika, ki se je s pomočjo pasa obesil na komaj meter visok plot, so našli trije posestniki ki so takoj prerezali pas, misleč da ga še rešijo. Toda bilo je že prepozno. Uzrok samomoru ni znan.

— **Zaprešičke žrtve.** Iz Zagreba se nan poroča, da je k. bansko sodišče vsem obtožencem ki so bili radi izgredov v Zaprešiču dne 11. aprila t. l. obsojeni, kaznen znatno znižalo. Ta ukrep bode brez dvoma mnogo pripomogel k temu, da se bodo razburjeni duhovi vsaj nekoliko pomirili, dasi bi bilo želeto, da bi se tem nedolžnim žrtvam madjarske prepotence na hrvatskem ozemlju dovolila splošna amnestija, kar bi gotovo najugodnejše vplivalo na razvoj političnih odnošajev na Hrvatskem.

— **Slučaj Bratuša.** Te dni so pripeljali ženo Bratuše iz jetnišnice v Begunjah v Maribor ter jo predstavili deklici, ki trdi, da je Ivana Bratuša. Dasi ni mati ničesar o tem srečanju stitila, spoznala je hčerko takoj, jo objela in poljubila. Brezdvomno je teda, da je to prava hči, o kateri je oče izpovedal pri sodišču, da jo je umoril in spekel. Sedaj je mogoče le dvojno: ali je Bratuša umoril kako drugo deklico, ali pa si je celo grozno zaželo izmisliti, da bi bil preskrbljen v ječi.

— **Samomor.** V Dolenji vasi v kočevskem okraju se je 25. t. m. obesil na podu posestnik Fran Ložar. Njegova žena je sicer skoro po storjenem dejanju našla moža in prerezala vrv, a je vendar že bilo prepozno, dasi še Ložar ni bil mrtev. Isti je drugega dne nato umrl, ne da bi se bil še kaj zavedel. Vzrok samomora je neznan.

— **Tržaške mestne volitve pred sodiščem.** Takoj ko so se završile zadnje mestne volitve v Trstu, so se pojavili glasi, ki so trdili, da je gospodujoča laška stranka v volilni borbi zmagala samo s pomočjo nečuvnih sleparstev in s porabo najnasilnejših sredstev. Te vesti niso hotele potihnuti, ampak so dobivale vedno določnejšo obliko, da je končno le moralo tudi državno pravdnitvo poseči vmes, da se preprča v koliko odgovarja tema dejanska resnici. Dolgotrajna predpreiskava, ki se je vodila že več mesecev, ne da bi se o njenih rezultatih dalo kaj določnega poizvedeti, je sedaj, kar se nam iz Trsta poroča končana. Zaslšana je bilo preko sto prič. Preiskava je toliko dognala, da je sodišče dalo pod obtožbo radi volilnih sleparstev le te osebe: Edvarda Jeklina, Jeronima Jaskitza, Edmunda Casanija, Justa Škerla, Riharda Valleja in Edmunda Cosanija; razven teh so še kot sokrivci obtoženi občesvetnik Jurij Venussi, občinski svetnik Jakob Cumar, Andrej Castro, Edvard Griel, Anton Getty, Jos. Tominiž in B. Vecchi. Glavna obravnava pred deželnim sodiščem v Trstu je določena na 17. t. m. V senatu bode poleg predsednika Urbančiča še deželni sodni svetniki Mosche, Cazzafura in Codrig. Ker se o uspehih dosedanje preiskave najstrožje čuva

uradni tajnost, se ne da ničesar določnega navesti, kaj da je pravzaprav subjekt tožbe. Zato se s tem večjo napetostjo pričakuje dneva obravnave, ki bode kakor se trdi, donesla dokaj senzacionalnosti.

— **Pogreša se Lenart Potočnik,** doma v Rovtarih pri Sv. Lenartu št. 34. Dv. novega leta 1903. je služil na Dovjem, potem je šel na delo na Hrušico nad Jesenicami, kjer delajo novo bohinj-sko železnico. Letošnjo pomlad je dobil naborni list, katerega mu niso mogli dostaviti, ker je neznan kam prešel. Star je 21 let, velike tanke postave. Kdor bi zvedel kaj o njem, naj poroča materi njegovi Uršuli Potočnik, v Spodnji Ljuši, vulgo Pustotnica, pošta Selce na Gorenjskem.

— **Visoke obresti.** Krojaški pomočnik Fran Zupančič je bil v delu, na stanovanju in hrani pri krojaškem mojstru Antonu Dolencu na Poljanski cesti št. 27. Dolenc je pomočniku dolževal 10 K, in ker ni imel dela, ga je imel na ta račun zastoj na hrani. Pred nekaj dnevi je rekel Zupančič svojemu mojstru, da naj mu da delavske bukvice, ker si je dobil dela pri drugem mojstru, kar je ta tudi storil. Čez par dni pa je dobil Dolenc pismo od Zupančiča, ki je sedaj v Inomostu, češ, da si zaradi istih 10 K ni treba delati sivih las, ker je dolg že poravnal. Vzel je bil namreč Dolencu svakinji iz zaklenjenega kovčega na ta račun mesto 10 K, kar 40 K brez njene vednosti. Ker pa svakinja ni s tem zadovoljna, bode moral Zupančič neprostovoljno priti še enkrat v Ljubljano, da povrne te visoke obresti z urami.

* **Pristranski porotnik.** Po tridnevni razpravi se je v soboto obravnava Saborsky-Jedek pred porotnim sodiščem na Dunaju nenadoma preložila, in sicer radi pristranosti porotnika Rauscherja. Ta slučaj je gotovo nenavaden in se najbrže do sedaj ni še nikjer na Avstrijskem pripetil. Ta dogodek tvori novo poglavje v psihologiji porotnikov in je gotovo unikum v avstrijskem kazenskem zakonodajstvu. Podlaga pravdi Saborsky-Jedek je navadna tožba radi razžaljenja časti. Tvrdka Saborsky trguje z živino na debelo, obtožen Jedek pa je mali mesar in podpredsednik mesarske zadruge. Ko se je lani uvedel na živinskem trgu na Dunaju nov prodajalni red, je prišel mesar Jedek najbrže radi velike konkurence s firmo Saborsky v nasprotje, ki se je sčasoma poostrilo tako, da je Jedek imenovano firmo v mesarskem listu jako hudo napal dolžeč jo raznih umazanih dejanj. To je bila podlaga tožbi, o kateri so imeli soditi dunajski porotniki. V sredi med obravnavo, ko je bil zaslišan priča Hütter, ki je edini ugodno govoril za obtoženca Jedeka, je porotnik Rauscher ostentativno izrazil svoje simpatije Jedeku ključo k izvajanjem imenovanega svedoka demonstrativni svoj »bravo«. To svoje postopanje je Rauscher na to v listu »Deutsche Zeitung« še pojasnil trdeč, da je zaklical priči Hütterju bravo radi njegove odkritosrčnosti, ker je bil ta edini svedok, ki je imel pogum — izpovedati resnico. To je dalo zastopniku obtožbe dr. Rosenfeldu povod, da je predlagal, da se naj obravnava preloži — radi pristranosti porotnika Rauscherja. Dr. Rosenfeld je trdil, da je Rauscher z znanim svojim nastopom prelomil dano prisego, da se ne bode dal voditi od nikakih čustev simpatije ali pa antipatije, in je celo svojo mržnjo do tožeče stranke javno izrazil v časopisu, vsled česar se ga po § 72 k. p. r. sme odkloniti kot pristranskega porotnika. Ker pa je Rauscher med tridnevno obravnavo mogel vplivati v svojem smislu tudi na ostale porotnike in ker se mesto njega po jasnih zakonskih določbah

ne sme poklicati na porotniško klop namestnik, vsled česar je tudi porota nepopolna, je dr. Rosenfeld predlagal, da se obravnava preloži. Dasi je obtoženčev zagovornik dr. Gruber temu predlogu z motivacijo, da v zakonu ni utemeljen, odločno ugovarjal, je sodni dvor po skoro enournem posvetovanju sklenil, da se ima predlogu ugoditi in da se obravnava preloži na nedolžnost časa. Sodni dvor je ta svoj ukrep utemeljil sklicevaje se na § 313 kaz. p. r. s tem, da je bil porotnik Rauscher po svoji lastni izpovedbi pristranski, kar pa nasprotuje jasni postavitni določbi, ki zahteva, da morajo biti vsi dvanajsteri porotniki popolnoma nepristranski. Ta odločba sodnega dvora je vzbudila zlasti v pravniških krogih veliko senzacijo. Najuglednejši pravniki so namreč mnenja, da je ta ukrep, da se radi pristranosti porotnika, razprava preloži, popolnoma protizakonit. Sekcijski načelnik v pravo sodnem ministrstvu dr. Högel je istega mnenja, vendar pa povdarja, da so dotične zakonske določbe zelo nejasne in da jih bo treba spopolniti. Cela zadeva, naj se motri s tega ali onega stališča, je vsekakor velezanimiva, ker se še dosihdob ni pripetil pri nas slučaj, da bi se radi gostobesednosti in sangviniškega temperamenta posameznega porotnika razgnala cela porotniška klop in preložila že pričeta razprava.

*** Premeten avtomobilist.** Milijonar James Bill peljal se je te dni z grozno hitrostjo, kakor je le v Ameriki navada, s svojim avtomobilom in naletel na debelega prešiča, ki je opazoval čuden nestvor z zadovoljnim kručanjem, a se ni mogel pravočasno umakniti, tako da je zašel med kolesa in med njimi pustil svoje mlado življenje. Milijonar je imel vendar toliko močnatosti, da je ustavil avtomobil in si ogledal škodo, ki jo je povzročil. V tem trenutku pa je prisopihal tudi lastnik razmesarjenega prešiča in začel strašno vpiti nad avtomobilistom; pomiril se je nekoliko šele tedaj, ko je opazil, da milijonar odpira svojo denarnico. Kaj bi storil v tem slučaju evropski milijonar? Vzel bi iz listnice par bankovcev, jih vrgel kmetu in bi se odpeljal dalje. James Bill pa se je pokazal pravega Amerikanca, ki je vedno praktičen, čeprav je milijonar, in je vprašal kmeta, koliko je prešič vreden. Kmet je zahteval seveda grozno pretirano ceno, a milijonar se ni dal prevariti, ker se je na trgovino s prešiči razumel. Začela sta se glasno pogajati, kakor na prešičjem sejmu in slednjič sta se zedinila. Kmet je bil s kupčijo zelo zadovoljen, kajti milijonar mu je vendar prešiča dobro plačal in poleg tega se je spomnil tudi na meso, ki mu bo ostalo zastoj. A glej ga spaka! Milijonar zgrabi mrtvega prešiča pri glavi, strojevodja pri repu in kakor bi trenil, bil je ubogi prešiček na avtomobilu, ki je naglo oddrdal. Kmet je kakor okamenel gledal za vozom, potem pa zamrmral: „Ta gospod je vendar še večji goljuf, kakor jaz!“

*** Trpinčenje živali.** V Belgiji, kjer se od vseh držav spiše največ žganja, je mučenje živali narodna zabava. Tako so v občini Welkenraet privezali raco na desko, jo spustili v Ribnik in jo vlačili sem in tja po vodi. Na ubogo žival so potem strelci tako dolgo streljali, dokler ni poginila; „ta plemenita“ zabava je trajala cele štiri ure. Borba med petelini je sicer uradno prepovedana, a to ne zadržuje Belgijcev, da ne bi tudi na ta način mučili živali. Predsednika društva za varstvo živali, dr. Ruhla, ki je prišel nekoč v gostilnico v Ialhyeu, vrgli so gledalci borbe vun in ga površ še tožili zaradi razžaljenja časti. V Nemčiji, na Francoskem in v Ameriki se mučenje živali kar najstrožje kaznuje. Na Španskem seveda, kjer boji z biki še vedno cveto in v Italiji, kjer se vsako leto natisoče in tisoče ptic-pek polovi in postreli, nimajo takih zakonov za brambo živali.

*** Župnikova kuharica — detomoriika.** V Vel. Prečici pri

Preravi je služila v župnišču za kuharico 38letna Viljemina Ganzar. Dne 2. julija je rodila dečka, ki ga je ponoči na farovškem vrtu pokopala. Zločin se je zvedel šele čez 14 dni. Obravnava bo oktobra v Olomucu. Značilno je, da je pristojna občina dala detomoriiki nravnostno spričevalo, v katerem se imenuje „vzor vseh devic“.

*** Ose so napadle.** V Charlottenburgu je hotela neka gospodična politi grob svojega ženina. Pri tem je stopila na gnezdo os, ki so razdražene planile v njo ter jo neusmiljeno pikale. Vsa zbegana si je vrgla obleko preko glave ter padla po tleh. Na njeno vpitje so prihiteli ljudje, ki so metali pesek na njo, da ose preženejo. Neki gospod je brž izlil dve vedri vode nanjo, na kar so ose gospodično zapustile.

*** Gospod „baron“ — tat.** Béla Purzeline, „baron“ in bivši častnik c. kr. avstrijske vojske, moral se je pred sodnikom Barlowom v Yorkville, policijskim sodiščem v New Yorku zagovarjati radi tatvine. Gospoda barona so detektivi aretirali, ker je hišnemu posestniku Fran Bergmanu — kjer je stanoval — ukradel gosli, revolver, dragocenosti in obleke v skupni vrednosti 75 dolarjev. Avstrijskega plemenitaša je stavil sodnik pod 500 dolarjev jamščine, katere svote naravno ni imel, radi česar so ga poslali do prihodnje obravnave v ječo. Gospod baron von und zu Purzeline blagovolili so pred osmimi meseci ostaviti vitežkocigansko Madjarijo, da pokažejo tudi ameriškim plebejcem vrline in finost avstro-madžarskega plemstva. Baron je služil pri nekem polku blizu Budapešte kjer se je zaljubil v neko takozvano „dvorno“ damo, ki pa je bila že poročena z nekim višjim častnikom. Vendar je pa to ni oviralo tudi barona ljubiti, kajti dolžnost dvornih dam je vsestransko ljubiti in „csokolni“, kakor to zahteva dvorna etiketa. To je pa njenega moža tako ujezilo, da je po plemenitaški navadi pozval barona na dvoboj, da z njegovo kryo opere svojo častniško čast. Rodbina barona pa v to ni privolila in ga je pregovorila, da ostavi deželo Arpádovih sinov, kar je on tudi storil. Ker se je pa „gospodu baronu“ zelo mudilo, in je hotel kolikor mogoče hitro prekoračiti črno-zolte meje, ni zamogel napraviti dovolj „pufa“. Ko je prišel v plebejsko republiko — bil je prisiljen med plebejci iskati dela, katerega je tudi našel pri Bergmanu, kjer je pomival krožnike, snažil sobe in čistil stranišča, katero delo je, po Bergmanovem zatrdilu, za plemiče, ki so ljubili dvorne dame, najumestnejše. V tej službi je pa baronu primanjkovalo denarja, radi česar je na „plemenit“ način ukradel imenovane stvari in jih za 20 dolarjev zastavil. Ko so ga aretirali, našli so pri njem zastavne listke, in sedaj mora gospod „dvorni baron“ v ječi peti: „Csókoly meg — angyalom“.

*** Hišina o Tolstemu.** O grofu Tolstemu, njegovem življenju in nazorih se je že toliko pisalo, da se ne da več dosti povedati o tem velikanu med pisatelji. Angležu Elbertu Hubbardu, ki je Tolstoja obiskal na njegovem domu, se je pa posrečilo tudi izvedeti, kake nazore ima o Tolstemu hišina grofičina. To je tem bolj zanimivo, ker je znano, da sluge, posebno pa hišine, svojih gospodarjev nikdar ne hvalijo, če prav to še tako zaslužijo. Tolstoj je po mnenju hišine surov, kmetski, nevljuden, neotesan in zelo zopern človek, kakoršnih se vsak dan dosti vidi po ruskih kolodvorih na deželi. Hišini se zdi zelo smešno, da Tolstoj niti ne pokuši jedi, ki so pripravljene za goste. V njegovi kmetski obleki vidi le prenapetost, kajti po njenem mnenju bi si lahko kupil boljšo obleko. In ker se tako malomarno oblači, grofica seveda ne more skupno z njim potovati, ker se Tolstoj vozi vedno le v 3. razredu. Uboga grofica si mora vzeti drugo spremstvo, če gre na kako veselico, in kadar pride Tolstoj v Petersburg, ga morajo sinovi venomer opravičevati radi njegove zunanosti in govorjenja. Pri pojedinah

sedi grofica v vsi bliščobi na gornjem koncu mize, za njo pa stoji sluga in pazi na vsak njen migljaj. Dalje ob mizi sede ostali gostje vsi okusno obličeni. Na dolnjem koncu mize pa sedi Tolstoj v kmetski obleki, prepasan z usnjatim pasom. Pri kosilu pride poleg vina in kave devet jedi na vrsto, katerih se pa Tolstoj in njegove hčerke, ki so tudi zelo priprosto vzgojene, nikdar ne dotaknejo, ampak jedo samo ržen kruh in ovseno kašo; vina in kave pa sploh nikdar ne pokusijo. — Take nazore ima hišina o Tolstem.

*** Zverina.** Neki dopisnik „Frkf. Ztg.“ piše: Te dni sem obiskal zoologični vrt v X. Velika množica radovednega občinstva je stala pred levjo kletko in občudovalo kralja vseh živali. Ta pa je ležal stegnen v svoji tesni kletki in motril s prezirljivim pogledom polnim globoke filozofije, stvarice v človeški podobi. Na enkrat se zasliši otročji glas: „Mama, poglej miško.“ Vsi gledalci so pogledali na ono mesto, kamor je otrok kazal s prstom. Mala miška se je prav zaupno bližala levovim prvim nogam in po kratkem obotavljanju splezala na mogočno šapo ter promenirala po tej nenavadni brvi. Lev se je nekoliko stresel in z radovednim pogledom opazoval nezadno, predrzo živalico, ki je med tem že skočila na drugo nogo. Nato pa je uprl svoj zaničljiv pogled zopet v gledalce, ki so nestrpno in tiho pričakovali izida te mišje promenade. Miška pa je kmalu zapustila svoje vzvišeno stališče na levji nogi in se spravila nad veliko kost, ki je ostala levu od kosila. Obed ji je menda izvrstno teknil, kajti z veliko zadovoljnostjo se je postavila na zadnji nogi na robu kletke in — padla med gledalce. Ti so pa malo, nedolžno živalico, katerej je mogočni lev velikodušno prizanesel, takoj usmrtili s palicami in kamenjem. Lev je, videč to neusmiljenost, še enkrat kolikor mogoče prezirljivo uprl svoje oči v gledalce, potem pa zamolklo zatulil in se z zaničevanjem obrnil na drugo stran. Jaz pa potem nisem vedel, kje naj iščem zverino, v kletki ali pred kletko.

*** Mesto iz stekla.** Popolnoma iz stekla zidano mesto je v Severni Ameriki v bližini Yellowstone-parka. Steklo ni narejeno umetno, temuč je naravno, ki so ga naredili vulkani. Barve je temnosive, skoraj črno, sicer pa je popolnoma podobno umetno narejenemu steklu. Rezati se da na kose ter ne pripušča nikake mokrote.

*** Detomori pravno zapovedani.** Pri avstralskih zamorcih je še dandanes detomori, posebno slabo razvitih in nezakonskih otrok dovoljen; istotako se dovoli otroke moriti, ako jih je rodbina že dobila gotovo število. Ako umrje mati pri porodu se živi otrok z materjo vred pokoplje. Ravno tako je ta strašna navada v Polineziji splošna. Na Radak-otokih sme rodbina imeti le tri otroke, vse ostale mora mati žive pokopati. Tudi pri Indijanih v Severni Ameriki in v Južni Ameriki je bila do nedavno taka navada. Pri paragvajskih Indijanih se vsled tega zgodi, da nimajo cele rodbine nobenega živnega otroka, ker navadno vsaka mati ohrani le zadnjega otroka živnega, pri tem pa se seveda lahko zmoti. Hotentoti v Afriki zavržejo redno dvojčke in pohabljene novorojence. Posebno pri starih narodih so bili detomori, posebno deklice, pravno vpeljani. Stari Egipci, Grki, Rimljani in Arabci so slabotne otroke polagali v gozd ali pa jih metali v košarah v vodo. Na ta način je bila legendarna rešitev Mojzesa.

*** 4000 otrok v ruskih ječah.** Iz poročil nekaterih ruskih dobrodelnih zavodov, ki podpirajo odpuščene jetnike, je razvidno, da se nahaja do 4000 nedolžnih otrok po ruskih jetnišnicah, ki se niso pregrešili proti zakonu, a morajo vzkjub temu zdihovati v temnih prostorih med drugimi jetniki. To so otroci zaprtih starišev, katerih nihče ne vzame pod streho in morajo zato deliti usodo svojih roditeljev. Ves trud za izbolj-

šanje teh žalostnih razmer je bil dosežaj brezvspešen. Rusija ima 27 zavetišč za otroke jetnikov, katere so ustanovili zasebni komiteji. Pa vsa ta zavetišča ne morejo zmagovati velikih stroškov, ki jih povzročata oskrba teh otrok, tako da vedno narašča število nedolžnih bitij po ruskih ječah. Glavna jetniška uprava je sedaj izjavila, da se bodo dali taki otroci tudi brez dovoljenja zaprtih starišev v oskrbo prisilnim delavnicam in zanesljivim rodbinam, tako da se bodo v prihodnje morda vendar posrečilo, odtegniti otroke pogubnemu vplivu bivanja po ječah.

*** Prvi antialkoholik** je bil vsekakor »jakajoči filozof« Heraklit iz Efeza, ki je že 500 let pred Kristusom govoril proti popivanju alkoholnih pijač. Seveda so bili njegovi nagibi povsem drugačni kot današnjega antialkoholnega gibanja. Heraklit je namreč učil, da je duša ognjen sopar ter je temboljša, čim bolj suha in ognjena ostane. V sled tega je duši škodljivo preveč vpijančljivih pijač, ker se s tem dušo zmoči, kar pa ji zelo škoduje pri njeni ognjeni naravi, ker ogenj nikjer ne prenaša mokrote.

*** Slepjarje preslepil.** Neki Avgsburžan je potreboval denar. Ker je čital v nekem listu, da preskrbi neka pariška družba po ceni posojila obrnil se je pismeno na označeno tvrdko. Toda dobil je po pošti proti povzetju 5 frankov le veliko pismo z imeniki in naslovi bank, posojilnic in bogatašev. Seveda se je mož zelo jezil, a vzkjub temu se je sleparski družbi zahvalil za nasvet ter pripomnil, da se za njene nasvete po celi Nemčiji ljudje sicer zanimajo, a da nimajo vedno zaželjenih uspehov ve le on za vzrok. Ako mu pošljejo 10 frankov, pa jim sporoči svoj nasvet. In lakomna družba se je res usedla na limanice in mu poslala zahtevano nagrado. Prejemnik je družbi takoj tudi odposlal svoj nasvet: naj v bodoče ljudem, ki iščejo posojila, res k istemu pripomorejo, ne pa da z imeniki in naslovi sleparijo.

*** Oporoka češkega rodoljuba.** V Pragi je umrl dramatični pisatelj Fran Ruth, ki je zapustil „Šolski Matici“ 50.000 kron. Celo ostalo premoženje je zapustil svoji hčeri, hotelirki Beneš, pod pogojem, da ohrani svoji rodbini vedno češki značaj in da se otroci ne ponemčijo. Pristavil je: „Ako me moja hči in njen mož res ljubita, bodeta gotovo ugodila moji želji, ako pa ne, ne bodeta deležna mojega blagoslova in zadelo ju bo prokletstvo“. Nadalje je zapustil enemu vnuku in eni vnučinki po eno hišo v Pragi pod pogojem, da stopita v zakonsko zvezo le z dobrim češkim patriotom, oziroma patriotinjo. Vnučinki se je naravnost prepovedalo, da se ne sme poročiti z nekim častnikom. Ako bi ne ubogali njegove zadnje želje, pripade tudi to premoženje „Šolski Matici“.

Izjava.*)

Jaz podpisani Janez Brence, župnik v Preski, **izjavljam**, da nisem prav v nikaki zvezi z dotičnimi ljudmi, ki so v zadnjem času o spoštovanju rodbini g. Franca Jarca raznesli po Medvodah, po Preski in okolici neke skrajno žaljive govorce in nečuvence je o tej obče spoštovanju rodbini sploh moglo govoriti kaj tako grdo obrekujočega, obžalujem pa tudi, da se je moja oseba imenovala za raznašaleca teh grdi obrekovanj, katerim manjka vsaka podlaga in katera so si izmislili in raznesli neki hudobni jeziki.

Iz vsega srca obžalujem in prosim tako g. Marijo Jarc, kakor gđeno. Josipino Jamnik in g. Franceta Jarc za milostno odpuščanje, če sem mogoče vendarle tudi jaz kedaj govoril o njih omenjena obrekovanja.

Zatrjujem pa velečislano rodbino Jarčevo, da bodem **odslej** z največjo strogostjo zasledoval te govorce in da hočem vsakogar, ki bi se upal še kedaj

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

in kaj sličnega ziniti o teh stvareh nemudoma naznaniti g. Jarca in se zavežem, da bom prihodno nedeljo v župni cerkvi v Preski po svoji pridigi glasno in razločno razleco prečital to svojo izjavo.

V Ljubljani, dne 21. avg. 1903.
Janez Brence.

Izjava.*)

Midva podpisana Lovrenc in Marjana Kavčič, posestnika in poštarja v Medvodah, odkritosrčno priznavava, da sva vže več let in zlasti zadnje čase pri različnih prilikah v rodbini g. Jarca, veleposestnika v Medvodah govorila skrajno žaleča in hudobna obrekovanja.

Vse te govorce, vse **te laži** in vsa ta krvava žaljenja so izmišljena in tudi pičice resničnega ni bilo v vsem tem našem hudobnem govorjenju.

Zategadel pa **prosiva** velečislano rodbino Jarčevo in tudi vsakega, gospo Marijo Jarc, gđe. Josipino Jamnik in gospoda Frana Jarc-a posebej, **da naj nama, če mogoče milostno odpuste in usmiljeno prizaneso** s tožbo, katera je vložena zoper naju pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani. (2254)

Iz vsega srca namreč obžaljujema, da sva se tudi midva pregrešila na tako nepremišljen in kakor sedaj vidiva, nesramen način zoper čast obče spoštovane Jarčeve rodbine, **in vse**, kar je teh govoric in laži prišlo kedaj iz naših ust, s tem javno in skesano preklicujema in se zaveževa plačati družbi sv. Cirila in Metoda znesek 200 K, **v zahvalo**, da so nama Jarčevi najino prošnjo uslišali, ter prizanesli z nadaljnim kazenskim preganjanjem.

V Ljubljani, dne 31. avg. 1903.

Lovrenc Kavčič, Marjana Kavčič.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Pariz 1900
IZVIRNI
SINGERJEVI
ŠIVALNI STROJI
GRAND PRIX.

Singer-jevi šivalni stroji

za domačo uporabo in vsako stroko fabrikacije.

Brezplačni pouk v vseh tehnikah modernega vezenja.

Singer Co. šivalni stroji del. dr.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6. (1380-8)

Loterijske srečke.

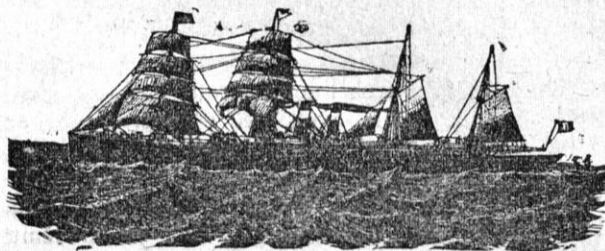
Brno, 2. septembra.	74, 71, 20, 12, 59.
Dunaj, 29. avgusta.	61, 90, 35, 26, 62.
Trst, 22. avgusta.	48, 67, 83, 64, 74.
Gradeo, 29. avgusta.	56, 83, 17, 28, 37.
Praga, 26. avgusta.	72, 83, 79, 8, 65.
Lino, 22. avgusta.	62, 19, 72, 47, 46.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Red Star Line.

Iz Antwerpena

v Ameriko.

Prve vrste parobrodni. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene. (1626-11)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel. na Dunaji, ali Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., subo meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičji jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glaynina brez kosti 45 kr., dunajska salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 80 kr., vsaki mesec 15 kr. dražji kilo, velika klobasa ena 20 kr. — Pošilja le dobro pošteno blago od 5 klg. naprej proti povzetju

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

iz I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobi okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

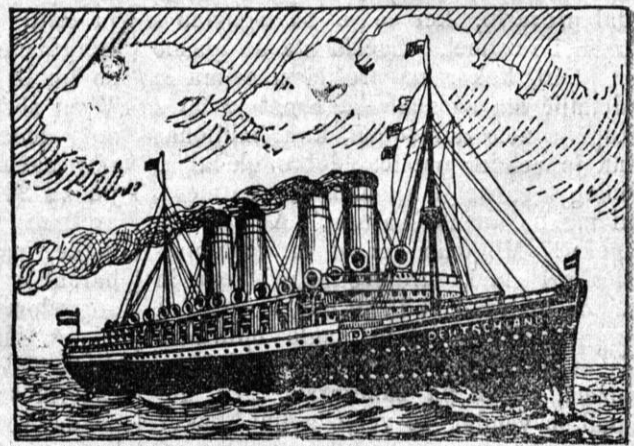
Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvirnih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev. vsebina 500 gramov.

Kathreiner
Kneippova sladna kava
v polnih zrnih
Kathreinerjeve tovarne za Monakovo.

Največje, najhitreje ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo **v Ameriko.**

Hamburg-New York le 6 dni.
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno **oblastveno potrjena agentura Hamburg-Ameriške linije Ljubljana Dunajska cesta št. 31 od južnega kolodvora takoj na desno.**

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstareje parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega **280** velikanskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga v Novi York** ali pa v **Halifax.**

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik: **Hamburg-Amerika Linie**

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg-velike mitnice ali šrange.